

sàries per a ésser un bon cuiner de cort, Mestre Robert esmenta la d'ésser un bon comprador, és a dir, saber triar els productes de més bona qualitat i en millor estat, la d'ésser un trinxador expert, la d'ésser net, la de tenir el paladar del senyor, la de tenir bones mans i no cremar-se, i la qualitat que no li faci nosa el fum; veritablement totes les que encara avui podem trobar més desitjables en qualsevol cuiner.

Mestre Robert recull tota mena de cuinats i de salses. Bullits, rostits, plats al forn i, en proporció més petita, estofats; són rarament utilitzats els fregits i gairebé sempre com a etapes inicials de preparacions culinàries més llargues. Les salses són molt importants i variades i acompanyen tota mena de plats de carn i de peix; fins i tot els brous són aromatitzats amb algunes salses. Val la pena remarcar que la que, segons Agulló, constitueix la *picada* bàsica de la cuina catalana —és a dir, la picada feta amb ametlles crues o torrades, avellanes o pinyons, pa torrat sucats amb vinagre, all i julivert—, constitueix la base de moltes de les salses esmentades pel *Llibre del Coch*. L'ús del vinagre blanc, substituït de vegades pel suc de

taronja o per l'agresta o agràs (suc de raïms verds), autèntica constant al llarg de moltes de les receptes del llibre, revela una certa predilecció pels plats amb un cert reragust agre, gens desagradable tanmateix per als nostres paladars, segons vam poder comprovar tastant el *broet de madama* que, d'acord amb la recepta de Mestre Robert, va preparar Josep Lladonosa durant la III Setmana de Cuina Catalana (28-XI-79 - 6-XII-79) al seu restaurant de Barcelona.

Més sorprenent resulta encara l'ús tan freqüent que es fa a moltes receptes de la llet d'ametlles. Veronika Leimgruber interpreta aquesta freqüència en l'ús d'un producte avui tan poc usat a la cuina com una mesura per a obviar la prohibició de prendre llet d'origen animal durant la quaresma. No trobem prou convincent aquesta explicació quan la llet d'ametlles és utilitzada tan-tes vegades en plats de carn (menja, no cal dir-ho, més prohibida encara que la llet d'animals durant el dejuni quaresmal) o acompanyant formatges. La llet d'ametlles és proposada en diverses receptes com a alternativa a la llet de cabra o d'ovella, cosa que més aviat faria pensar que resultava més senzill

tenir a l'abast llet d'ametlla que la d'aquests animals.

En un altre ordre de coses remarquem que, a més de la picada ja esmentada, trobem receptes que, amb petites variants, han arribat fins avui. Aquest és el cas del "potatge de porrada", totalment assimilable a l'actual *vichysoise*, i dels "flaons", pastissos fets amb formatge, encara molt usuals a les Illes i en alguns punts del Principat i del País Valencià.

Com a curiositat, val la pena recollir la recepta que dona del "gat rostit". No solament per la sorpresa que pot resultar per a la mentalitat d'avui trobar una recepta semblant, sinó pel curiós ritual que l'envolta. Cal que el gat sigui degollat i que se'n separi el cap per tal que "nengú no n menjàs en la vida, car per ventura tornaria orat", és a dir que si algú el mengés es tornaria boig. Cal després embolicar-lo en un drap de lli i enterrar-lo un dia i una nit i després cuinar-lo rostit amb all i oli. Segons Mestre Robert és una vianda singular, però ens ha faltat empena per a comprovar-ho.

(M.D.LI.)

(l'opinió)

Aquesta secció ha de recollir el que pensen els nostres lectors sobre el contingut de la revista, el projecte o bé qualsevol tema que es refereixi a la ciència. En aquest primer número hi oferim algunes de les mostres d'adhesió al nostre projecte.

GENERALITAT DE CATALUNYA EL CONSELLER D'ENSENYAMENT I CULTURA

Barcelona, 8 d'octubre del 1979
Senyor Director de la revista (ciència)
Barcelona

Distingit amic,

Des de fa temps, jo crec que des de gairebé l'inici, he anat interessant-me pel vostre projecte de creació d'una revista científica en català i he tingut coneixement de l'interès que ha anat guanyant aquesta idea per part dels científics catalans de dintre i de fora del Principat.

És un projecte que mereix el ple suport del departament d'Ensenyament i Cultura de

la Generalitat i que significaria un pas molt important en la normalització científica i cultural de Catalunya.

Vull reiterar una vegada més el meu desig, que és el del meu departament, que ben aviat pugueu disposar de la revista (ciència) i que aquesta assoleixi el nivell de difusió que li correspon i que ben sincerament li desitjo.

Ben cordialment,

Pere Pi i Sunyer

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS Secció de Ciències

Barcelona, 31 de gener del 1980
Senyor Director de la revista (ciència)
Barcelona

Distingit senyor,

Assabentada la secció de ciències de l'Institut d'Estudis Catalans de la represa de la revista (ciència), de tan bon record, li plau de fer-vos saber que espera amb interès l'aparició del primer volum d'aquesta nova època, que

confia que vindrà a ésser un successor de la sèrie antiga.

Tot esforç per a la normalització de l'ús del català en el terreny científic serà sempre benvingut a tots nosaltres.

Us saluda atentament

E. Casassas,
President de la Secció

GENERALITAT DE CATALUNYA EL CONSELLER DE SANITAT I ASSISTÈNCIA SOCIAL

Palau de la Generalitat, 21 de setembre del 1979

Senyor Director de la revista (ciència)
Barcelona

Senyor,

En el procés de reconstrucció política, cultural i nacional de Catalunya no hi hauria de

mancar una normalització de la ciència i de la tecnologia del nostre país.

Una revista catalana de divulgació i intercomunicació científica pot arribar a ser una eina important d'aquest projecte de redreçament cultural que avui batega entre nosaltres.

Avui la ciència i la tecnologia incideixen decisivament en la configuració d'aspectes fonamentals de la nostra societat. Tot el que pugui servir per a difondre entre un

públic ampli, tan ampli com sigui possible, els aspectes claus i rellevants del progrés científic i tecnològic és en la meua opinió una contribució positiva per avançar cap a una societat cada cop més coneixedora i mestressa de les seves opcions i possibilitats.

Cordialment,

Ramon Espasa i Oliver

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA
CLUB ALPÍ CATALÀ

Barcelona, 6 de maig del 1980
Sr. Director de la revista (ciència)
Barcelona

Distingit director i amic:

Hem rebut el Dossier de la Presentació de (ciència), revista catalana de ciència i tecnologia.

Un cop examinat el seu contingut ens adonem que es tracta d'una publicació de divulgació i d'intercomunicació científiques al servei de tots els ciutadans avalada si més no per personalitats rellevants dins el món de la comunitat científica catalana,

els quals amb les seves col·laboracions permetran assolir aquest ambiciós objectiu que us heu fixat.

En nom de la junta directiva i en el meu propi rebeu la nostra més cordial enhorabona amb el desig de poder arribar a una entesa de col·laboració, Centre Excursionista de Catalunya, (ciència), en el futur.

Ben cordialment,

Lluís Puntís i Pujol
President

Reproducció de l'original creat expressament per Antoni Tàpies per a la revista (ciència)

CABÒRIES (MEMÒRIES D'UNA RATA DE SKINNER.)

per Esteve Freixa i Baqué

(ficció)

(ciència) publicarà regularment contes i relats breus de ficció inspirats pels problemes de la ciència en el món contemporani. El text present, que inaugura aquesta secció, és publicat simultàniament a (ciència) i a la revista francesa "La Recherche".

Esteve Freixa i Baqué (Barcelona, 1951). És investigador en psicologia experimental al Laboratoire de Psychophysiologie (Uni-

versité des Sciences et Techniques de Lille, França). Abandonà una carrera primerenca d'actor teatral. El seu camp de

treball és, fins ara, l'estudi de la fiabilitat i les diferències individuals en mesures psicofisiològiques perifèriques.

 La reunió d'aquesta nit promet ser moguda. Pel que ha dit Pestanya, en un moment que l'habitació ha quedat sola, sembla que ha descobert alguna cosa de nou, i força important. Tothom ha fet carbòries, i hi ha opinions de tota mena: des de Cluc, que creu que s'ha trobat per fi la manera de seguir l'exemple de Skoda, fins a Mag, que amb el seu escepticisme habitual opina que Pestanya s'ha degut assabentar d'algun canvi sense importància en el treball

a la fàbrica. A ell tot això no li intriga gaire: ha assistit a tants de canvis... (Ells en diuen d'una altra manera: "programa" o alguna cosa així; però ningú no sap ben bé què vol dir això).

Fins i tot ha treballat en diverses sèries de feina diferents, que ja és més sospitos, car després d'una o dues sèries, ens eliminen.

Com sempre els més esvalotats són els joves. Al jovent, en no tenir experiència, li sembla que la nova descoberta pot ser decisiva. Igual que Cluc, no ha perdut encara l'esperança de poder fer com Skoda. Ningú de nosaltres no l'ha coneguda, ni tan sols Boabi, la més vella de totes (que no entén ningú com encara no se l'han endut). No pot assegurar ningú quantes generacions abans havia viscut Skoda; però els nostres pares ens ho han contat tal com els seus els ho varen contar: Skoda, quan Siull —responsable suprem de la nostra situació, que encara ara ho dirigeix tot— anava a agafar-la un dia per posarla a la fàbrica, li va clavar una queixalada a la mà, tan forta, que la van haver de deixar anar. Skoda es trobà de peus a